

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANĐELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE



PRVA KORIZMENA NEDJELJA

ISUS POSTI
ČETRDESET DANA
I ĐAVAO GA ISKUŠAVA.

VELJAČA - OŽUJAK

Ned. 26. PRVA KORIZMENA NEDJELJA
Aleksandar, Robert, Viktor, Branimir

Pon. 27. Gabrijel od Žalosne Gospe, Donat
Zadarski

Uto. 28. Roman, Teofil, Daniel Brottier

Sri. 1. Feliks, Albin, David, Jadranko,
Zoran; proljetne kvatre

Čet. 2. Lucije, Cedomil, Ines, Iskra

Pet. 3. Marin, Marinko, Maroje

Sub. 4. Kazimir, Eugen, Natko, Miro;
proljetne kvatre

MEDITACIJA

3

SLUŽBA RIJEČI

ČITANJA

Isus posti četrdeset dana
i davao ga iskušava. 4

HOMILIJA

Krist 8

KATEHEZA

Značenje pustinje 10
Mali vjeronaučni leksikon 12

SPOMENDAN

Daniel Brottier 18

IZ ŽIVOTA CRKVE

Crkva u Qirqbizeu 14

NAŠI POKOJNI 20

Naslovnica:

Slika preuzeta s: <https://gorka.jezuici.pl>

mihael

05/2023.

Listić Policijske kapelanije sv. Mihaela Arkandela MUP - sjedište i Ravnateljstvo policije,
Godište XVII. (2023.), broj 5 (556); prva korizmena nedjelja, 26. veljače 2023.

Kontakt:

vič. Željko Rakošec, policijski kapelan, tel.: 22 712, 85 682;; e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana, tel.: 88 853, 82 805;; e-mail: vbakula@mup.hr

mihael

Kušnje

Pouke Svetoga pisma uglavnom se prenose kroz priče. Misna čitanja prve korizmene nedjelje donose dvije izvanredne priče, priču o kušnji Adama i Eve i priču o Isusovim kušnjama.

Pišući za svoju zajednicu židovskih obraćenika, Matej o Isusovim kušnjama priča na način koji odražava teme njima poznatih predaja. Isusova kušnja 'u pustinji' podsjeća na četrdeset godina Izraelskog lutanja pustinjom nakon oslobođenja iz Egipta i na Mojsijev boravak na brdu Sinaj.

Ova pažljivo osmišljena priča ne odnosi se na tek jednu epizodu iz Isusova života. Ona nas upućuje u Isusovo trajno iskustvo ljudskosti. Po čudu utjelovljenja, u potpunosti je iskusio ljudskost sa svim kako dobrim stranama tako i stalnim borbama pa i iskušenjima *kao „supatnik u našim slabostima, poput nas iskušavan svime, osim grijehom“* (Heb 4,15).

Isusova iskušenja za nas su ohrabrenje. Tražeći životni smjerokaz i smisao, u iskušenju smo tražiti sigurnost u lažnim bogovima: užicima i imetku, vlasti; slavi i i statusu. Isusove kušnje u pustinji često povezujemo upravo s tim lažnim vrijednostima.

Isus „*propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje*“, ali unatoč gladi odbija čudom pretvoriti kamen u kruh. Odbijajući tu napast, Isus nas potiče da prepoznamo ispraznost zemaljskih zadovoljstava, pohlepe i čežnje za neumjerenim posjedovanjem, te da svoj život i sigurnost pronađemo u Božjoj riječi.

Okrećući leđa zemaljskoj slavi i sili koju su mnogi njegovi suvremenici povezivali s dolaskom izraelskog mesije, poziva nas da uvidimo da sebična upotreba moći nad drugima vodi samo u gorčinu.

Odbijanjem sudjelovanja u „politici kraljevanja svijetom“ i prihvaćanjem svoga poslanja izvršavanja Očeve volje, pokazuje nam na put koji vodi do istinskog mira.

Evandjelja govore o Isusovim kušnjama koje su uslijedile neposredno nakon krštenja na Jordanu i Očevih riječi, kojima je identificiran kao Božji sin. Time pripremaju kršćane da će biti i jesu izloženi raznim iskušenjima bez obzira na duhovno iskustvo i činjenicu da su kršteni.

John Thornhill

<http://www.theemmausseries.com/ent01.html>

Prvo čitanje: Post 2, 7-9; 3, 1-7

Stvaranje praroditelja i grijeh

Čitanje Knjige Postanka

Gospodin Bog sazda čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša.

I Gospodin Bog zasadi vrt na istoku u Edenu i u nj smjesti čovjeka koga je sazdao. Tada Gospodin, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla – pogledu zamamljiva, a dobra za hranu – i stablo života nasred vrta i stablo spoznaje dobra i zla.

Zmija bijaše lukavija od sve zvjeradi što je načini Gospodin Bog. Ona reče ženi: „Zar vam je doista Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?“ Žena odgovori zmiji: „Plodove sa stabala u vrtu smijemo jesti. Samo za plod stabla što je nasred vrta

rekao je Bog: 'Da ga niste jeli! I ne dirajte u nj da ne umrete!'“ Nato će zmija ženi: „Ne, nećete umrijeti! Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli otvorit će vam se oči i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo.“

Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno: ubere ploda njegova i pojede. Dade i svome mužu, koji bijaše s njom, pa je i on jeo. Tada se obadvoma otvore oči i upoznaju da su goli. Spletu smokova lišća i naprave sebi pregače.

Riječ Gospodnja

Tko je čitao Knjigu postanka, sjeća se da u njoj postoje dva izvještaja o stvaranju svijeta i ljudi. Na prvome je mjestu izvještaj, prema kojemu Bog najprije stvara prirodu, a ljudski par na kraju kao krunu svoga stvaralačkog tjedna. Ovdje imamo dio drugog izvještaja u kojem je sveti pisac ponajprije usmjeren prema čovjeku.

U izrazu "sazda" sveti se pisac služi istim pojmom kojim se u ono doba prikazivala zanatska vještina lončara: kao što je lončar od gline pravio različite posude, tako je i božanski Lončar umijesio čovjeka od glina zemaljskog. Uдахnuvši mu "dah života", božanski je Lončar prenio na čovjeka nešto od svog života, uzdigao ga na razinu svoje slike. Bog smješta "čovjeka koga je sazdao" u plodno područje s bujnom vegetacijom u znak posebne pažnje prema tom svome stvorenju.

U vrtu, koji je Bog čovjeku darovao kao priliku za pribavljanje hrane, rastu dva simbolska stabla: *stablo života*, koje označuje besmrtnost, i *stablo spoznaje dobra i zla*, koje označuje životnu mudrost. Božja zabrana trebala je prve ljude podsjećati na njihovu ovisnost o Stvoritelju: tek prihvaćanjem svojih stvorenjskih granica oni ostaju mudri.

Neki pogani iz vremena kad je sveti pisac ovo zapisivao štovali su zmiju kao božanstvo i simbol ljudske plodnosti. Zato se pisac služi slikom zmije kao izvornog neprijatelja ljudske rase da prikaže pad praroditelja. To ogavno puzavo stvorenje iz vrta nagovara Adama i Evu da prekrše Božju odredbu, računajući na njihove potajne sklonosti da budu viši nego što jesu. Žena prva podliježe, a zatim i muškarac postaje solidaran s njome u pobuni protiv Stvoritelja. Otkriće da su goli dolazi iz konfliktnih odnosa s Bogom i međusobno. Iz iskustva svoga i drugih ljudi sveti pisac zna da je grijeh poremetio odnose svakog čovjeka sa Stvoriteljem i s drugim ljudima. Ograničeni čovjek zna biti inteligentno zloban prema svome Stvoritelju i drugom čovjeku. Grijeh je ušao u ljudsku povijest.

Otpjevni psalam: Ps 51,3-6a.12-14.17

Smiluj se, Gospodine, jer sagriješismo!

Smiluj mi se, Bože, po milosrđu svome,
po velikom smilovanju izbriši moje bezakonje!
Operi me svega od moje krivice,
od grijeha me mojeg očisti!

Bezakonje svoje priznajem,
grijev je moj svagda preda mnom.
Tebi, samom tebi ja sam zgriješio
i učinio što je zlo pred tobom!

Čisto srce stvori mi, Bože,
i duh postojan obnovi u meni!
Ne odbaci me od lica svojega
i svoga svetog duha ne uzmi od mene!

Vrati mi radost svoga spasenja
i učvrsti me duhom spremnim!
Otvori, Gospodine, usne moje,
i usta će moja navješćivati hvalu tvoju.

Psalam prve nedjelje korizme možemo podijeliti na dva dijela: prvi dio govori o spoznaji grijeha i o traženju oprosta od Boga, a drugi dio o „ponovnom stvaranju“, ali unutar čovjeka, o stvaranju novog srca i duha.

Govoreći o grijehu i želeći objasniti njegovu nerazumljivu stvarnost, u prvom dijelu psalmist opisuje grijeh slikom iz svakodnevnog života. Grijeh je „mrlja“ (od koje Bog treba „oprati i očistiti“). U pozadini se nalazi slika grijeha koji je onečistio (zaprljao) ljudsku ljepotu i time narušio sliku o čovjeku koji je stvoren na Božju priliku i sličnost. Kako bi oprost bio autentičan, potrebno ga je prizvati kroz sliku stvaranja i zato molitelj traži od Boga „čisto srce i nov duh“.

Pažljivo motreći ovaj psalam može se uistinu ući u pokornički duh korizme koji poziva na obraćenje.

Drugo čitanje: Rim 5, 12-19

Gdje se umnožio grijeh, nadmoćno izobilova milost.

Čitanje Prve poslanice sv. Pavla apostola Korinćanima

Braćo:

Kao što po jednom čovjeku uđe u svijet grijeh i po grijehu smrt, i time što svi sagriješiše, na sve ljude prijeđe smrt... Doista, do Zakona bilo je grijeha u svijetu, ali se grijeh ne ubraja kad nema zakona. Da, ali smrt je od Adama do Mojsija doista kraljevala i nad onima koji ne sagriješiše prekršajem sličnim kao Adam, koji je pralik Onoga koji ima doći.

Ali s darom nije kao s grijehom. Jer ako su grijehom jednoga mnogi umrli, mnogo se obilatije na sve razlila milost Božja, milost darovana u jednom čovjeku, Isusu Kristu. I dar - to nije kao kad je ono jedan sagriješio: jer presuda nakon jednoga grijeha posta osudom, a dar nakon mnogih grijeha - opravdanjem.

Uistinu, ako grijehom jednoga smrt zakraljeva - po jednome, mnogo će više oni koji primaju izobilje milosti i dara pravednosti kraljevati u životu - po Jednome, Isusu Kristu.

Dakle, grijeh jednoga - svim ljudima na osudu, tako i pravednost Jednoga - svim ljudima na opravdanje, na život! Doista, kao što su neposluhom jednoga čovjeka mnogi postali grešnici tako će i posluhom Jednoga mnogi postati pravednici.

Riječ Gospodnja

U ovom odlomku Pavao uči da su svi ljudi od Adama naslijedili sveopću grešnost a od Krista oproštenje te izvorne grešnosti.

Ovaj odlomak pretpostavlja starinsko osjećanje ljudske solidarnosti po uključenju u obitelj, pleme, narod i čovječanstvo. Uključen u obitelj i pleme, pojedinac se osjećao sretnim i zaštićenim u svojim pravima i potrebama. U tom ozračju plemenske solidarnosti povijesni su čitatelji lagano razumjeli da se Adamov grijeh prenosi na sve Adamove potomke te da je Krist novi Adam u kojem dobivamo više nego što smo po starom Adamu izgubili. "Time što svi sagriješiše na sve ljude prijeđe smrt" - konstatacija je sveopće grešnosti.

Pavao nije susreo ljude koji ne bi griješili, pa na temelju starozavjetnog nauka uči da pojedini ljudi osobnim grijesima prihvaćaju Adamov bunt protiv Boga. Njemu međutim nije u prvom redu do slikanja sveopće grešnosti, baštinjene od Adama. Važnije je ono što svi ljudi dobivaju u novom Adamu: "Ako su grijehom jednoga mnogi umrli, mnogo se obilatije na sve razlila milost Božja, milost darovana u jednom čovjeku, Isusu Kristu". "Mnogi" u biblijskom kontekstu znači "svi". Ovdje Apostol ističe solidarnost Krista čovjeka s ljudskom braćom i sestrama zato što Isusa uspoređuje s praocem Adamom. Time ne niječe svoju vjeru da je Krist "jednak s Bogom" te da je utjelovljenjem "uzeo lik slugu". Zbog solidarnosti postaje "grijeh jednoga - svim ljudima na osudu, tako i pravednost Jednoga - svim ljudima na opravdanje, na život".

Iz ove formulacije vidimo da je opravdanje pravi život, život s Bogom. Adamov neposluh donio je njegovim potomcima rađanje u izvornoj grešnosti, u stanju nesposobnosti za prijateljstvo s Bogom. Isusov posluh donosi ljudima uključenost u pravdu Božju.

Evandjelje: Mt 4, 1-11

Isus posti četrdeset dana i davao ga iskušava.

Čitanje svetog Evandjelja po Mateju

U ono vrijeme:

Duh odvede Isusa u pustinju da ga davao iskuša. I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje. Tada mu pristupi napasnik i reče:

„Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom.“

A on odgovori:

„Pisano je: 'Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.'“

Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama i reče mu:

„Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je: 'Anđelima će svojim zapovjediti za tebe i na rukama će te nositi da se gdje nogom ne spotakneš o kamen.'“

Isus mu kaza:

„Pisano je također: Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!“

Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu pa mu reče:

„Sve ću ti to dati ako mi se ničice pokloniš.“

Tada mu reče Isus:

„Odlazi, Sotono! Ta pisano je: 'Gospodinu Bogu svom se klanjaj i njemu jedinom služi!'“

Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.

Riječ Gospodnja

"Odvede Duh Isusa u pustinju da ga davao iskuša". Riječ je o pripravi na mesijansko djelovanje u osami. Prilikom krštenja Isus je od Oca dobio znak da je vrijeme za mesijansko propovijedanje Kraljevstva, a sada pobliže razmatra kakav Mesija treba biti: po želji sunarodnjaka, koji očekuju čudotvorca i izgonitelja stranaca, ili po Očevu planu.

Sve tri kušnje poticaji su da budu moćni Mesija, Mesija po želji naroda: čudotvorac, oslonjen na izvanrednu Božju zaštitu, žedan političke slave. Sotona računa na objavu očitovanu prilikom krštenja: "Ako si Sin Božji...", znači "Ako si zaista Mesija, ako želiš da te ljudi oduševljeno prihvate kao Mesiju svojih nacionalnih snova." Sotona što znači Protivnik - navodi Sveto pismo, a Isus svaki put odgovara novim navodom iz Ponovljenog zakona. To znači da je iz svete knjige svoga naroda, koju je smatrao obvezatnom riječju Božjom, tražio svjetlo za svoje mesijansko djelovanje. "Odlazi, Sotono" (r. 10) podsjeća na zgodu s Petrom, koji je odmah nakon obećanja primata i Isusove najave da odlazi u Jeruzalem, gdje ga čeka nasilna smrt, pokušao Isusa odvratiti od hoda u Jeruzalem. Bojao se za svoju vjeru u Isusa patničkog Mesiju: ako je Božji Pomazanik, ne smije završiti neuspjehom. Isus je i Petru rekao: "Nosi se od mene, sotono! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!" (Mt 16, 23). Obje zgode pokazuju Isusovu spremnost da i uz žrtve ostane vjeran volji Očevoj.

Isus u kušnji ne podliježe napasti. Ne bira ono što mu izgleda lakše, nego ono na što ga Bog zove. A doznaje na što ga Bog zove molitvom, postom, razmišljanjem u osami, razmatranjem riječi Božje.

Matej je tako ispričovijedao ovaj događaj da podsjeća svu crkvenu zajednicu na potrebu suprotstavljanja napasti trijumfalizma i jeftinog uspjeha.

Mato Zovkić, <https://www.ktabkbih.net>

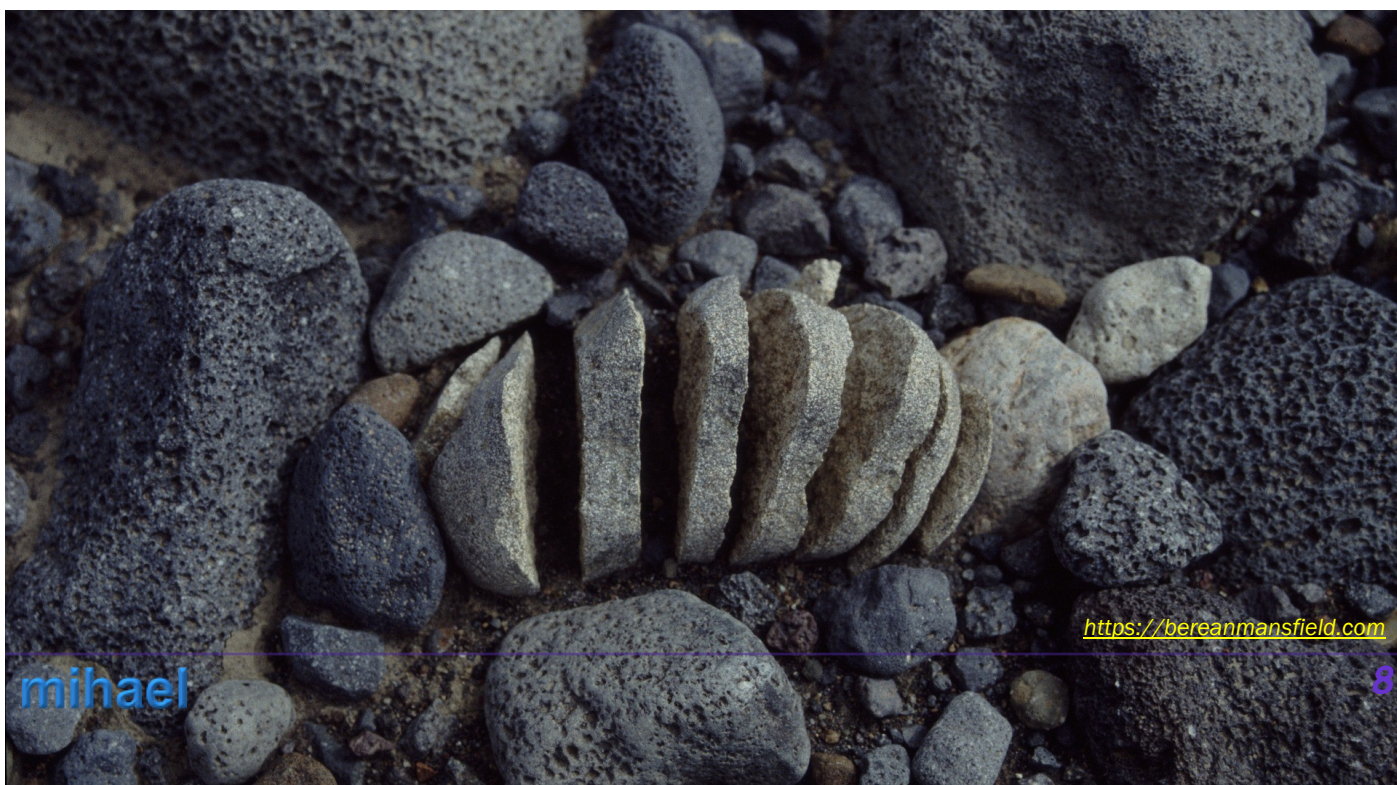
Trostruka kušnja

Pustinja je u Bibliji povlašteno mjesto – daleko od ljudske vreve – mjesto gdje se doživljava Bog, gdje se istražuje Božji plan i traže uporišta za svoj život. No istodobno, pustinja je i mjesto gdje prebiva zlo i demonske sile, ona je mjesto velikog okršaja sa silom zla, sa samim Zlim. Za Isusa ti su dani bili prilika za snažno nutarnje opredjeljenje za veliko mesijansko djelo koje je stajalo pred njim.

K Isusu pristupa Sotona i kuša ga, napastuje ga. Kao nekoć Adama. No, Adam

izlazi iz toga dvoboja poražen, a Isus pobjeđuje. U jednom trenutku Bog i Sotona, ljubav i mržnja, našli su se zajedno licem u lice. Možda nas pomalo zbunjuje činjenica da se Sotona, đavao, usudio približiti Isusu. Možda je to Isus učinio namjerno – dopustio je napasniku da mu se približi kako bi ga raskrinkao, zato da bismo ga prepoznali i u svim njegovim dolascima k nama, u svim njegovim zamkama, u svim njegovim kušnjama. Isus dopušta da ga Sotona kuša, i to prije svega da nama poruči da ćemo i mi također biti napastovani, ali nam daje primjer kako se hrvati i othrvati napasniku.

Učitelji duhovnoga života naglašavaju da se jedna od najvećih zabluda čovječanstva i



jedna od najlukavijih zamka Sotone sastoji upravo u tome što se čovjeka pokušava uvjeriti u nepostojanje Sotone, kao da ga uopće nema, da je to priča za zastrašivanje djece. Tako ljudi prestaju računati s tom činjenicom, pa je prostor đavolskog djelovanja daleko veći, nije ničim ometan. Ta Isusova kušnja u pustinji jest objava njegove pobjede. Pobjede, i to u teškim časovima pokore i odricanja, pobjede u prostoru u kojem je đavao mislio da je gospodar.

U svakoj pustinji našega života i u svim drugim situacijama đavao iskušava, napastuje. Želi i nas odvojiti od volje Očeve, od nasljedovanja Isusa. Međutim, ovo nam evanđelje razotkriva kako je đavao slab, kako nije svemoćan, kako ga je moguće pobijediti u svakoj njegovoj zamci i kušnji. Isus ga je već pobijedio, on pobjeđuje i za nas, jer je došao otkupiti nas i spasiti od ropstva đavlu.

Sotona traži od Isusa da pretvori kamenje u kruh. Tu je na djelu grijeh požude tijela – imati pošto-poto, ne mareći puno za Božje zakone. Isus svojim odgovorom pokazuje da postoji nešto što je puno važnije od kruha, a to je riječ Božja.

Druga kušnja je napastovanje vlašću. Varalica ljudi pokazuje Isusu sva kraljevstva svijeta koja će mu dati uz uvjet da se Isus pokloni pred njim. On želi dati Isusu ono što je već njegovo, što mu pripada.

Treća kušnja je kušnja čašću. Ako se baci s hrama i ne bude mu ništa, narod će ga smatrati čudotvorcem, povjerovat će da je Mesija. Isus na sve te nagovore, napastovanja spremno odgovara biblijskim citatima i upozorava na jedinstveni put kojim mu je ići: put križa, vjere i ljubavi.

Josip Koprek, Glas Koncila

Kako ćeš dalje

U životu se ne može voziti unatrag.

Ne može se okrenuti vrijeme
i vratiti unatrag
da bi se vratilo najljepše dane.
Moraš voziti dalje, naprijed.

Iz dana u dan.
Godinu za godinom.
Ne možeš zastati.

Vrijeme ne može nitko zaustaviti.

Kad dođu raskrižja, pazi na semafor,
na crveno i zeleno svjetlo.

Neumjerna pohlepa, luda sebičnost,
bolesna zavist crveno su svjetlo u životu.
Iza njih vrebaju stranputice, ponori.
Dobrota, spremnost pomoći, taktičnost
prebacuju svjetlo tvoje životne ceste na
zeleno.

Tako ideš naprijed.
Tako imaš slobodnu vožnju
u svakodnevnome prometu s ljudima.

Neka motor tvoga srca radi na toplo.
Ne zaboravi,
samo je jedan ključ za paljenje:
ljubav.

Phil Bosmans

Značenje pustinje

Možemo se pitati zašto je Isus otišao u pustinju? U pustinju se ne ide na izlet, nego samo onda ako je čovjek na to prisiljen zbog bilo kojeg razloga. Pustinja je puna opasnosti i napasti, u čovjeku su potisnute osnovne želje i nema nikoga s kim bi mogao podijeliti svoje strahove. Isus se je morao sam suočiti s napastima i svim poteškoćama u pustinjskoj samoći. I u našem životu ima događaja i stvarnosti koje moramo sami nositi. U takvim situacijama nam je nužna pomoć i snaga Duha Svetoga.

Stvarni protagonist ovog evanđeoskog događaja je zapravo pustinja. Pustinja je biblijski pojam. Izabrani narod je u pustinji lutao četrdeset godina, sveti Ivan Krstitelj se u pustinji spremao za svoje poslanje. I Isus je izišao u pustinju pripremiti se za svoje mesijansko poslanje. Poslušajmo što nam sve poručuje pustinja.

Pustinja nas uči mudrosti. Pustinja na prvi pogled izgleda siromašna, ali skriva veliko bogatstvo, npr. ona nas daruje mudrošću: pomaže nam da otkrijemo uistinu vrijedne stvari. U gradu mislimo na banku, na izdatke i na automobil; u pustinji mislimo na život pa i nehotice izbijaju na površinu uistinu važna pitanja, npr. zašto živimo i kamo idemo?

Pustinja nam pomaže da otkrijemo svoja sjećanja. U svagdanjem životu se

povjeravamo svom džepnom kalendaru gdje piše što sve moramo učiniti, koga nazvati, tko ima imendan ili rođendan; u pustinji mislimo na to što moramo biti i postati jer se sjećamo svojih prošlih promašaja i lutanja.

Pustinja nas vraća u sadašnjost. U gradu mislimo ili na prošlost ili na budućnost, ali u pustinji postoji samo sadašnji trenutak i njega treba živjeti u punini. U pustinji se ne može neodgovorno ponašati; čovjek ili živi ili umire.

Pustinja nas uči bolje orijentirati se. U gradu se ravnamo po zgradama i natpisima; u pustinji se orijentiramo po suncu, mjesecu i zvijezdama. U gradu gledamo dolje prema tlu, pred noge da se ne spotaknemo; u pustinji gledamo gore, prema nebu.

Pustinja nas uči kreativnosti. U gradu idemo tamo kamo idu i ostali, u školu, na radno mjesto i slijedimo izgrađene putove i ulice. U pustinji nema ulica, moramo sami izgaziti putove. Znamo samo kamo želimo doći, ali ne znamo kojim putem treba ići, moramo ga sami odrediti i razgaziti.

Pustinja nam pomaže da otkrijemo ljepotu jednostavnih stvari. U gradu najčešće se divimo skupim stvarima, luksuznoj robi; u pustinji najdragocjenije su najjednostavnije stvari kao komad kruha, gutljaj vode, malo sjene. Jesmo li se ikad pitali koliko košta sjena? U gradu ne mislimo na sjenu, ali u pustinji naći malo sjene je predivno iskustvo.

Pustinja nas uči biti pažljivi. U gradu buka i galama oglušuju nas; u pustinji postajemo osjetljivi i na tihe zvukove, čujemo pjev vjetra pa čak kucanje vlastitog srca.

Pustinja nas uči prepoznati vlastite slabosti i granice. U gradu mislimo da smo svemogući jer uvijek nam netko može pomoći ako upadnemo u kakvu nevolju; u pustinji otkrivamo da ako nema vode, nemoćni smo i umrijet ćemo od žeđi. U pustinji čovjek otkriva još nešto: važnost druge osobe. Imamo potrebu za drugima. Otkrivamo čovjeka bez maske i titula, u njegovoj jednostavnosti kao brata i suputnika. Ali iznad svega otkrivamo

Drugoga, Boga i povjeravamo sebe njegovoj providonosnoj ljubavi.

Današnji čovjek bježi od pustinje, samoće i šutnje. Živimo usred buke, simbol mnogih mladih su slušalice na ušima i onda kad idu gradom. Korizma je vrijeme da se povuče u pustinju. Nemojmo se bojati pustinje, samoće i šutnje. Uхватimo se Isusu za ruke i zakoračimo s njim u samoću vlastite duše, gdje ćemo moći čuti bogatu poruku pustinje.

p. Mihály Szentmártoni SJ

Molitva za vlastito otkriće

Opravdaj moju dušu, Bože, i napuni sa Svog izvora ognjem moju volju. Zasvijetli u moj um, iako to možda znači „tama mom iskustvu“, osvoji moje srce Svojim silnim Životom. Neka moje oči ne vide ništa u svijetu osim Tvoje slave, i neka moje ruke ne dotiču ništa što nije za Tvoju službu. Neka moj jezik ne okusi kruha koji me neće prisiliti da hvalim Tvoju slavu. Želim čuti Tvoj glas i želim čuti sav sklad koji si stvorio i pjevati Tvoju pohvalnicu. Ovčja će me vuna i poljski pamuk dovoljno grijati da mogu živjeti u Tvojim službi; ostatak ću dati Tvom siromahu. Daj da se služim svim stvarima zbog jednog jedinog razloga: naći svoje veselje dajući Ti veću slavu.

Zbog toga čuvaj me, iznad svega, od grijeha. Čuvaj me od smrti smrtnog grijeha koji stavlja pakao u moju dušu. Čuvaj me od putenog kvarenja koje zaslepljuje i truje moje srce. Čuvaj me od grijeha koji izjeda ljudsko tijelo neodoljivom vatrom dok ga ne proždere. Čuvaj me od ljubavi k novcu u kom je mržnja, od lakomosti i častohleplja koji guše moj život. Čuvaj me od mrtvih djela taštine i nezahvalnog posla u kom umjetnici uništavaju sami sebe zbog ponosa, novca i glasa a sveti se dave pod lavinom svoje vlastite nezgodne revnosti. Iscijeli u meni tešku ranu pohlepe i gladi koja iscrpljuje moju narav njezinim krvarenjem. Pogazi zmijsku zavist koja bode otrovom ljubavi i ubija svaku radost. Odveži moje ruke i oslobodi moje srce od lijenosti. Oslobodi me od besposlice koja obilazi prerusena u aktivnost tamo gdje se aktivnost ne traži od mene i od kukavičluka koji čini što nije zamoljen zato da izbjegne žrtvu.

Daj mi jakost koja čeka Tebe u šutnji i miru. Daj mi poniznost u kojoj je jedino smirenost i oslobodi me od oholosti koja je najteži teret. I zaposjedni cijelo moje srce i dušu bezazlenom ljubavlju. Obuzmi čitav moj život jednom misli i jednom željom ljubavi, da mogu ljubiti ne radi zasluga, ni radi savršenstva, ni radi kreposti, ni radi svetosti nego jedino radi Boga.

Thomas Merton

Mali vjeronaučni leksikon

Misije

Misije, latinski *missio*: *poslanje*.

1. Širenje kršćanske vjere među nekršćanima. Početak misija veže se uz Kristovu zapovijed „*Idite i naučavajte sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga*“ (Mt 28, 19-20; Mk 16,15-19 i dr.).

Posebno je važno Pavlovo „naviještanje poganima“ koje je obuhvatilo tada cijeli poznati svijet. Do Milanskog edikta misije su bile vezane za mnoge opasnosti (progon kršćana), a nakon edikta širenje kršćanstva dobiva potporu rimske države.

Nakon seobe naroda misionari su uglavnom monasi, rjeđe pojedini biskupi. Tada se pokrštavaju Germani, Slaveni (Sv. braća), baltički narodi i dr. Istodobno misije razvija Bizantska crkva i nestorijanci sve do Indije.

Od XIII. st. na Istoku misije vode franjevci i dominikanci. Otkrićem Novog Svijeta prostor misija širi se na Latinsku Ameriku te dijelove Afrike i Azije.

Nakon reformacije glavnu misionarsku ulogu u novim zemljama preuzima Katolička crkva. Papa Grgur XV. 1622. utemeljuje Kongregaciju za širenje vjere (donedavno Kongregacija za evangelizaciju naroda, danas Dikasterij za evangelizaciju). Osobito su važni isusovci, koji razvijaju posebne misijske metode (akomodacija), što je dovelo do sukoba s Rimom oko obreda.

Od XVII. st. pod utjecajem pijetizma a onda i duhovnog buđenja nastaju unutar protestantizma i Anglikanske crkve živa misionarska nastojanja a osnivaju se i mnoga misijska društva.

Procvat misija je u XIX. st., kad u Katoličkoj crkvi nastaju misijski redovi a i drugim crkvama misije postaju glavni zadatak.

Danas mnoge kršćanske crkve i zajednice misijama posvećuju posebnu brigu (mnoge protestantske slobodne crkve u Aziji i Africi; Katolička crkva uspostavlja domaću hijerarhiju).

2. U Katoličkoj crkvi, duhovna obnova, ponovljeni i produbljeni navještaj kršćanskog nauka vjernicima na razini župe (župne misije), dekanata (dekanatske misije) ili šire, u određenim razmacima (npr. svake četiri godine). U spomen na održane misije u župi se postavlja misijski križ.

Daniel Brottier

28. veljače



Blaženi Daniel Jules Alexis Brottier, francuski svećenik, redovnik misionarske kongregacije Svetog Duha (spiritanci), rodio se 7. rujna 1876. u La Ferté-Saint-Cyru (departman Loir-et-Cher, biskupija Blois, središnja Francuska), u pobožnoj kršćanskoj obitelji, kao drugi sin kočijaša Jean-Baptistea Brottiera i njegove supruge Herminie Bouthé.

Već je u mladosti težio duhovnom pozivu, a naročitu pobožnost iskazivao je prema Blaženoj Djevici Mariji.

Ušao je 1890. u sjemenište, a godina dana vojničke službe samo je ojačala njegovu namjeru da postane svećenik. U obližnjem Bloisu postao je 1898. podđakon, 1899. đakon, a 22. listopada 1899. svećenik.

Najprije je djelovao kao profesor u crkvenom učilištu u Pontlevoyu, a 24. rujna 1902. stupio u novicijat družbe misionara Svetog Duha (spiritanci), u Orlyju, nedaleko Pariza.

Nakon polaganja redovničkih zavjeta uputio se 1903. kao misionar u Senegal (zapadna Afrika). Zbog zdravstvenih tegoba vratio se 1906. u Francusku. Kad se oporavio, opet je djelovao u Senegal, a konačno se 1911. vratio u Francusku. Osnovao je zakladu „Souvenir Africaine“, za podizanje katedrale u Dakaru, glavnom

gradu Senegala, koja je posvećena 2. veljače 1936., 26 dana prije njegove smrti.

U vrijeme Prvog svjetskog rata prijavio se dragovoljno kao vojni kapelan 121. pješačke regimente i svesrdno pomagao mnoštvu ranjenih i umirućih na brojnim ratištima. Često je bio u životnoj opasnosti. Kasnije je tvrdio da je preživio samo zahvaljujući zagovoru svete Terezije od Djeteta Isusa.

Dobitnik brojnih ratnih odličja, nakon rata je postao upravitelj socijalne ustanove za pomoć siromašnim šegrtima i napuštenoj djeci u pariškom predgrađu Auteil. Revan, ponizan i neumoran svećenik, stekao je glas istinskog apostola kršćanske ljubavi.

Premинуo je 28. veljače 1936., u Parizu.

Njegovom sprovodu nazočilo je 15 tisuća Parižana, a pokopan je u kapeli svete Male Terezije u Auteilu.

Blaženim ga je 25. studenog 1984. proglasio papa Ivan Pavao II.

Pripisuju mu se mnoga čudesa.

<https://www.velecasnisudac.com/>

Crkva u Qirqbizeu



Sjeverozapadni dio Sirije, u prvih deset stoljeća kršćanstva bio je sjecište trgovačkih putova. Stoga se ondje naselio veliki broj ljudi koji su izgradili desetine naselja. Govori se o njih četrdesetak

Slabljenjem moći Bizantskog carstva u šestom stoljeću mijenjaju se pravci trgovačkih putova zbog čega se stanovnici postupno iseljavaju tako da do desetog stoljeća taj dio Sirije ostaje bez stanovništva. Iza njih je ostao veliki broj ruševina stambenih, gospodarskih, sakralnih i drugih građevina koje daju dobar uvid u život ljudi kasnoantičkog bizantskog razdoblja. U tim gradovima nalazi se i veći broj crkava iz četvrtog stoljeća.



<https://www.wondermondo.com/>

Qirqbize, *Kirkbize* ili *Kirkbizeh* je ranobizantsko naselje u sjeverozapadnoj Siriji. Ruševine su važne za povijest ranog kršćanstva jer se ovdje nalaze ostaci najstarije sačuvane kućne(?) ili pak namjenski građene crkve nakon Dura-Europosa s početka 4. stoljeća. Mjesto je bilo naseljeno od rimskog doba do najranije sedmog stoljeća. Istraživali su ga Howard Crosby Butler 1899., George Tchalenko 1939. i Christine Strube 1971. do 1976., a zaključci njihovih istraživanja razlikuju se u datiranju i namjeni izgradnje.

Crkva je smještena pored velike vile iz trećeg stoljeća. Postoji mogućnost da ju je vlasnik vile u prvoj trećini četvrtog stoljeća (prema Tchalenku) ili na prijelazu iz četvrtog u peto stoljeće (prema Strube) namjenski izgradio za bogoslužni prostor, pa prema tome, crkva u Qirkbizeu nije bila kućna crkva u klasičnom smislu, ali vanjskim izgledom nalikovala je stambenim objektima u gradu. Zato neki autori smatraju da je to prenamijenjena rimska seoska kuća, kućna crkva, sastavljena od dvije prostorije koje su rušenjem pregradnog zida pretvorene u jednu veću. U južnom zidu bila su dva ulaza, ostale strane su bile zatvorene. Prozori su bili pravokutni bez krovnog vijenca. U drugoj fazi izgradnje dodani su stupovi trijema ispred južnog zida. Od toga su sačuvana četiri kapitela, koji se datiraju u kraj 5. ili 6. stoljeće. Crkva u Qirqbizeu ima arhitektonski oblik dvoranske crkve s jednom velikom dvoranom nazvanom *aula ecclesiae*. Prema građevinskom obliku *aulae ecclesiae* kasnije se razvila višebrodna bazilika.



Bema ckrve u Qirqbizeu. <https://en.wikipedia.org/>

Krovište je dvovodno. Unutrašnjost je slična hramovima drugih religija. Na sredini prostorije nalazi se bema (grčki βῆμα: *povišeno mjesto*) povišena platforma prema sredine dvorane na kojoj je stajao propovjednik, što je karakteristično također za grčke i kasnije rimske hramove, te za pedesetak antičkih crkava u napuštenim sjevernosirijskim gradovima. Tu je i ornamentirana govornica. Analiza ornamentike datira je u peto stoljeće. U istočnom dijelu crkve je postolje za oltar, koje potječe iz 3. stoljeća, kasnije je dodan trijumfalni luk. Za vrijeme bogoslužja svećenstvo je sjedilo na podestu s 14 mjesta. U Qirqbizeu došlo do prostorne odvojenosti laika i klera.

Za crkvu u Qirqbize s velikom vjerojatnošću, ali i ne potpunom sigurnošću možemo tvrditi da je prva namjenski građena kršćanska crkva.

NAŠI POKOJNI

SAKIB KOČANOVIĆ,

PU zagrebačka, Zagreb, 2. ožujka 1993.

POČIVAO U MIRU